

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **R. T.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 1. 2014, č. j. KrÚ 360/2014/ODSH/12, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 21. 8. 2014, č. j. 61A 4/2014 – 79,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Pardubice (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 28. 8. 2013, č. j. OSA/P-981-13-D/21. Správní orgán prvního stupně uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o provozu na pozemních komunikacích“). Měl se ho dopustit tím, že dne 18. 5. 2013 v době okolo 11:10 při řízení motorového vozidla překročil v ulici Nádražní v Pardubicích povolenou rychlost 80 km/h o 24 km/h, za což mu byla uložena pokuta ve výši 2.500 Kč a pašální náhrada nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích. Měl za to, že došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces, protože správní orgán prvního stupně nepřijal omluvu žalobcova zmocněnce

(dále jen „zmocněnec“) z ústního jednání. Den před ústním jednáním zmocněnec onemocněl, což dokládal rozhodnutím o dočasné pracovní neschopnosti. Podle správního orgánu prvního stupně však nešlo o dostatečnou omluvu, a to s odkazem na předchozí výslovné poučení: *„Je-li předkládána lékařská zpráva, je nutné, aby z ní vyplývala konkrétní diagnóza, prostý doklad o pracovní neschopnosti nepostačuje (z důvodu lékařského tajemství nemá správní orgán možnost ověřit diagnózu u lékaře, např. zlomený malíček může vést k pracovní neschopnosti, ale není důvodem, pro který by se obviněný nemohl v době povolených vycházek dostavit k ústnímu jednání).“* Předložené rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti bylo podle správního orgánu právě takovým „prostým“ dokladem pracovní neschopnosti. Ústní jednání se tak konalo v nepřítomnosti žalobce, který se nijak neomluvil, a jeho zmocněnce. Den poté správní orgán prvního stupně vydal výše specifikované rozhodnutí. Při postoupení spisového materiálu žalovanému k odvolacímu řízení správní orgán prvního stupně doplnil, že zmocněnec po vydání rozhodnutí stále ještě v době pracovní neschopnosti přebíral poštu na jiné adrese, než která je uvedena v předloženém rozhodnutí jeho praktické lékařky.

[3] Žalobce dále namítal, že nebyly řádně provedeny důkazy. Nebyly zjišťovány okolnosti ve prospěch obviněného a došlo k porušení kontradiktornosti řízení o trestním obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992; dále jen „Úmluva“). Správní orgán prvního stupně měl také vyslechnout příslušné policisty jako svědky. Žalobce nadto nebyl seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí v rozporu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). K dalšímu pochybení podle žalobce došlo tím, že ho správní orgán prvního stupně nevyzval k doplnění odvolacích námitek podle § 37 odst. 3 správního řádu. Žalobce byl vyzván jen k doplnění, čeho se domáhá a co navrhuje, nikoliv výslovně k doplnění odvolacích důvodů. Poslední skupina námitek žalobce se týkala nedostatečné specifikace místa spáchání přestupku a nepřezkoumatelného měření dosažené rychlosti. Žalobce předložil krajskému soudu odborný posudek, z nějž vyplývá nemožnost jednoznačně dovodit, že právě žalobce spáchal předmětný skutek. Měření bylo podle něj provedeno v rozporu se zákonem. Určení místa spáchání přestupku uvedením ulice Nádražní nebylo vzhledem k její délce (cca 3,6 km) dostatečné.

[4] Krajský soud odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu v trestních věcech, podle které rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti nemůže být dostatečným podkladem pro závěr, že obviněnému brání v účasti u ústního jednání zdravotní důvody. Bylo by nepřijatelné, aby obviněný z přestupku měl vyšší ochranu než obviněný z trestného činu. Krajský soud uvedl, že ve věci byl stěžejním (tzv. privilegovaným) důkazem záznam o přestupku, díky kterému byl skutkový stav nepochybný, a proto nebylo třeba provádět další dokazování. Vzhledem k neomluvené neúčasti žalobce a jeho zmocněnce u ústního jednání také nebylo třeba vyzývat žalobce k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Obviněný musí být v případě neomluvené neúčasti srozuměn s tím, že správní orgán rozhodne věc na ústním jednání v jeho nepřítomnosti. Námitku žalobce o nedostatečné výzvě k doplnění odvolání pak krajský soud vyhodnotil jako ryze účelovou. Krajský soud neprovedl důkaz odborným posudkem předloženým žalobcem, protože měl skutkový stav za nepochybný, a pro provedení tohoto důkazu nebyl žádný důvod. Místo přestupku bylo specifikováno způsobem, který díky pořízené fotodokumentaci a identifikaci vozidla spolu s údaji na oznámení přestupku vylučoval záměnu s jiným skutkem. Krajský soud proto žalobu zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[6] Stěžovatel namítá, že se krajský soud věcně nevyjádřil k nezákonnosti vedení ústního jednání v nepřítomnosti jeho zmocněnce, pouze uvedl, že se zmocněnec opakovaně omlouvá z ústních jednání. Jeho omluva z jednání ale byla ve věci první omluvou. Je možné, že se zmocněnec omluvil i z jiného jednání u správního orgánu prvního stupně v době, kdy byl nemocný, nejde však o žádnou obstrukci. Judikatura Nejvyššího soudu, kterou krajský soud použil, je zcela nepřiléhavá. Pro úřední osobu nepředstavuje žádný problém odročit ústní jednání, nebyly na něm navíc prováděny žádné neodkladné úkony, jen listinné důkazy. Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti je individuálním správním rozhodnutím, kterému se musí každý pod hrozbou veřejnoprávních sankcí podrobit. Rozhodnutí neobsahovalo možnost vycházek, stěžovatel se proto musel podrobit léčbě doma. Správní orgán prvního stupně tedy nutil zmocněnce, aby porušoval správní rozhodnutí, které vylučovalo jeho účast na ústním jednání. Pokud se jedná o první omluvu, která je řádně a včas doložena, není důvod ji neakceptovat a konat ústní jednání bez obviněného. Správní orgán prvního stupně není vzdělán v oboru medicíny a lékařství, nemůže proto posuzovat povahu onemocnění a její vliv na důvodnost omluvy. Stěžovateli bylo také upřeno právo vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí podle § 36 správního řádu. Stěžovatel zdůrazňuje, že ústní jednání je podstatnou částí nalézacího řízení, jehož hlavní náplní je provádění dokazování, při kterém se účastník ke každému důkazu vyjádří, předloží svůj názor, co z takového důkazu vyplývá, co nikoliv, a navrhne případné doplnění dokazování o další důkazy.

[7] Stěžovatel dále namítá, že ho správní orgán prvního stupně ve výzvě k odstranění vad odvolání nepoučil o následcích jejich neodstranění. Poučovací povinnost vychází z § 4 odst. 2 správního řádu a absence poučení vede k tomu, že je celá výzva právně neúčinná (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2011, č. j. 2 As 99/2010 – 67). Stěžovatel tak nemohl uplatnit své námitky během řízení, ale byl nucen je uplatnit až v žalobě.

[8] Krajský soud zcela neadekvátně posoudil námitku stěžovatele, že místo spáchání přestupku nebylo vymezeno s dostatečnou určitostí. Správní orgány neprokázaly, že by rychlost byla změřena v obci, protože ulice Nádražní v Pardubicích je téměř 4 km dlouhá a zasahuje rovněž mimo obec. Pokud by bylo vozidlo stěžovatele změřeno ještě před dopravní značkou označující začátek obce, právní kvalifikace skutku by byla zcela odlišná ve prospěch stěžovatele (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73). Odsuzující rozhodnutí o přestupku musí vyhovovat kritériím rozsudku v trestní věci. Správní orgány však žádným způsobem neurčily přesné místo spáchání údajného přestupku a užily právní kvalifikaci v neprospěch stěžovatele, který byl uznán vinným za přestupek spáchaný v obci, ačkoliv nebylo prokázáno, že byl změřen v obci a nikoliv mimo obec.

[9] Krajský soud dále odmítl provést důkaz odborným posudkem, přestože stěžovatel namítl zcela konkrétní skutečnosti, kterými zpochybnil měření. Stěžovatel neměl jinou možnost, než tuto námitku předestřít v žalobě. Krajský soud neprovedl důkaz, který mohl vyvrátit důkazy již provedené, a to odůvodnil tím, že má skutkový stav za nepochybný. To je podle stěžovatele absurdní. Jediný způsob, jak mohl vyvrátit důkazy provedené správními orgány, bylo předložit jiné důkazy. Pokud by provedl daný důkaz, zjistil by, že je třeba zkoumat postup obsluhy měřícího zařízení, protože z fotografie není zřejmé, které ze dvou vozidel na ní bylo měřeno. S odkazem na odborný posudek nelze s jistotou tvrdit, že bylo změřeno vozidlo stěžovatele. Rychlost jízdy měřeného vozidla byla prokázána jen díky výstupu z měřícího zařízení. Stěžovateli stačilo ho zpochybnit díky předmětnému posudku. Krajský soud se jím ovšem odmítl zabývat. Nezdůvodnil přitom, proč posudek nemohl zvrátit zjištěný skutkový stav. Provedení určitého důkazu nemůže záležet na libovůli soudu.

III. Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[10] Žalovaný se ztotožnil se závěry krajského soudu a setrval na svém právním názoru z předcházejících fází řízení. Zcela odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[11] Kasační stížnost je přípustná.

[12] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti a z důvodů v ní uvedených. Přitom přihlédl i ke skutečnostem, které je povinen zkoumat z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.)

[13] Nejvyšší správní soud pro přehlednost strukturoval odůvodnění následujícím způsobem: nejdříve se zabýval konáním ústního jednání v nepřítomnosti zmocněnce a upřením možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí (*IV.A*), výzvou k doplnění odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (*IV.B*), poté určitostí vymezení místa spáchání přestupku (*IV.C*), a konečně povinností krajského soudu provést předložený odborný posudek (*IV.D*).

IV.A Ústní jednání v nepřítomnosti zmocněnce a upření možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí

[14] Tyto kasační námitky nejsou důvodné.

[15] Nejvyšší správní soud připomíná, že v oblasti správního trestání je nutné aplikovat zásady trestního práva. Přestupek spadá do pojmu „trestních obvinění“ ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“), a proto osobě obviněné z přestupku náleží procesní práva obdobná těm, jakých požívá obviněný z trestného činu. Obviněný z přestupku má proto ústavně zaručené právo být přítomen ústnímu jednání o přestupku (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 6 odst. 3 písm. c) a d) Úmluvy). Na přítomnost obviněného u jednání první instance ve věci klade velký důraz i Evropský soud pro lidská práva (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006 ve věci *Hermi proti Itálii*, stížnost č. 18114/02, § 61; či rozsudek ze dne 2. 3. 1987 ve věci *Monnell a Morris proti Spojenému království*, stížnosti č. 9562/81 a 9818/82, § 58 aj.). Ústní jednání podle § 74 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), lze proto bezesporu označit za nejdůležitější fázi přestupkového řízení a za období hlavního líčení v trestním řízení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2013, č. j. 7 As 77/2012 – 44).

[16] Podle § 74 zákona o přestupcích platí, že „V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.“ Podle § 33 správního řádu si účastník může zvolit zmocněnce, který podle § 34 správního řádu vystupuje jménem zastoupeného. Stěžovatel si v posuzované věci zvolil zmocněnce, který se den před konáním ústního jednání omluvil, a svou absenci dokládal rozhodnutím o dočasné pracovní neschopnosti. Podstatou této kasační námitky tedy je, zda byly splněny podmínky pro konání ústního jednání v nepřítomnosti zmocněnce.

[17] V rozsudku ze dne 14. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009 – 99, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Důležitost důvodu omluvy obviněné z přestupku a jejího zástupce (...) z neúčasti u ústního jednání (...) je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek), (...), zda ze spisu či jiných skutečností vyplývá jakákoliv obstrukční snaha či potřeba obviněné z přestupku nebo jejího zástupce působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.*“ Stěžovatel argumentuje, že podle rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti neměl vycházky a nemohl se proto zúčastnit ústního jednání. Jeho argumentace ale není důvěryhodná. Jak vyplývá ze spisového materiálu, v rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti je uvedena adresa, na které se zmocněnec během dočasné pracovní neschopnosti nezdržoval, protože si prokazatelně na jiném místě přebíral poštu. Pokud je tato druhá adresa místem jeho reálného pobytu, měl ji lékař v rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti uvést. Stěžovatel namítá, že nemohl toto rozhodnutí porušovat, sám ho ovšem nedodržoval. Z těchto skutečností tak vyplývá snaha stěžovatele a jeho zmocněnce nedůvodně vytvářet procesní překážky v přestupkovém řízení. Tato kasační námitka je proto nedůvodná.

[18] Stěžovatel také namítá, že mu byla upřena možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se však zcela ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že nejde o porušení § 36 odst. 3 správního řádu, pokud se obviněný náležitě neomluví z ústního jednání, a správní orgán rozhodne v jeho nepřítomnosti (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 6 As 29/2013 – 87; ze dne 14. 10. 2010, č. j. 5 As 1/2010 - 76, nebo ze dne 22. 7. 2010 č. j. 5 As 17/2010 - 11). Nejvyšší správní soud se touto otázkou zabýval poprvé v rozsudku ze dne 22. 2. 2006, č. j. 1 As 19/2005 - 71, v němž uvedl: „*Žalobce byl k předmětnému ústnímu jednání řádně předvolán, avšak k ústnímu jednání se nedostavil, neuvedl žádný důvod, pro který se dostavit nemohl a nenavrhl žádný další termín pro konání ústního jednání. Pouhé konstatování, že se z časových důvodů nemůže ústního jednání účastnit, není překážkou, pro kterou by správní orgán nemohl v řízení pokračovat a pro splnění podmínek § 74 přestupkového zákona i v nepřítomnosti obviněného věc projednat. Přičemž „projednání věci“ je třeba rozumět nejen její projednání (např. za účasti případných svědků apod.), ale též rozhodnutí o ní. Sám žalobce se tak svojí neúčastí na ústním jednání zbavil svého práva na veřejné projednání věci ještě před vydáním rozhodnutí, kde mohl navrhopvat důkazy, podávat další návrhy a vyjadřovat se ke všem okolnostem, které se mu kladly za vinu.*“ Tento právní názor lze obdobně použít i v této věci. K porušení § 36 odst. 3 správního řádu nedošlo, protože se stěžovatel díky neomluvené neúčasti zmocněnce u ústního jednání možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí sám zbavil. I tato kasační námitka je proto nedůvodná.

IV.B Výzva k doplnění odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně

[19] Kasační námitka není důvodná.

[20] Stěžovatel namítá, že ho správní orgán prvního stupně nevyzval v souladu se zákonem, aby doplnil odvolání. Ve výzvě k odstranění vad odvolání nepoučil stěžovatele o následcích jejich neodstranění. Z toho důvodu je celá výzva právně neúčinná.

[21] Podle § 37 odst. 3 správního řádu platí: „*Nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.*“ Podle § 4 odst. 2 správního má správní orgán povinnost poskytnout dotčené osobě „*přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné*“.

[22] Stěžovatel byl v řízení o přestupku zastoupen. Zástupcem nebyl advokát, ale obecný zmocněnec. Tím však byla osoba vystupující v této roli a v typově podobných případech velmi často. Proto měla chápat, jakou povinnost jí správní orgán prvního stupně ukládá, a jaké budou důsledky jejího nesplnění. Pokud se účastník správního řízení nechá zastupovat osobou, která vystupuje jako obecný zmocněnec v typově obdobných správních řízeních opakovaně, nemůže s úspěchem namítat, že z výzvy, aby doplnil, čeho se podaným blanketním odvoláním domáhá, a co navrhuje, nepochopil, že má doplnit odvolací důvody, a jaké dopady bude mít nesplnění této výzvy. Správní orgán prvního stupně svým postupem naplnil požadavek přiměřenosti poučení o právech a povinnostech dotčené osoby podle § 4 odst. 2 správního řádu.

[23] Stěžovatel odkazuje na podporu své argumentace na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2011, č. j. 2 As 99/2010 – 67, podle kterého je „konkrétním vyjádřením obecné zásady poučovací povinnosti správního orgánu poučit účastníka řízení o následcích neodstranění nedostatků podání ve lhůtě (přiměřeně) stanovené pro jejich odstranění (viz § 45 odst. 2 správního řádu). Pokud tedy správní orgán ani nevyzval stěžovatele k odstranění vad odvolání, ve které by jinak byl povinen stěžovatele poučit o následcích nerespektování této výzvy, jednal rovněž v rozporu se zákonnými pravidly správního procesu, jejichž těžištěm je zásada poučovací.“ Tento rozsudek ovšem na posuzovanou věc nedopadá, protože správní orgán prvního stupně stěžovatele k odstranění vad vyzval. Nelze z něj dovozovat právní neúčinnost výzvy k odstranění vad odvolání, obzvláště s ohledem k výše uvedeným zkušenostem stěžovatelova zmocněnce. Tato kasační námitka je proto také nedůvodná

IV.C Určitost vymezení místa spáchání přestupku

[24] Kasační námitka není důvodná.

[25] Stěžovatel namítá, že správní orgány neurčily přesné místo spáchání přestupku a užily právní kvalifikaci v neprospěch stěžovatele, který byl uznán vinným za přestupek spáchaný v obci, ačkoliv nebylo prokázáno, že byl změřen v obci a nikoliv mimo obec. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v „rozhodnutí trestního charakteru (...) je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen – to lze zaručit jen konkrétními údaji obsahující popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným (...), jednotlivé skutkové údaje jsou rozhodné pro určení totožnosti skutku, vylučují pro další období možnost záměny skutku a možnost opakovaného postihu za týž skutek a současně umožňují posouzení, zda nedošlo k prekluzi možnosti postihu v daném konkrétním případě“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, č. 1546/2008 Sb. NSS - věc *AQUA SERVIS, a. s.*). Nejvyšší správní soud má za to, že v nynějším případě správní orgány těmto požadavkům dostály.

[26] V oznámení o přestupku je jako místo přestupku výslovně uvedeno: „Pardubice, Nádražní, síl. I/36, u OD Globus, směr HK“. Místo měření u obchodního domu Globus je také zmíněno v záznamu o přestupku, jehož součástí je i fotodokumentace z tohoto místa. Podle výrokové části rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se stěžovatel dopustil daného přestupku: „tím, že dne 18. 5. 2013 okolo 11:10 hodin při řízení motorového vozidla (...) jel na ulici Nádražní v Pardubicích rychlostí 104 km/h (po odečtení tolerance), čímž překročil v tomto místě nejvyšší dovolenou rychlost 80 km/h (...) o 24 km/h, (...)“. Místo, čas a způsob spáchání přestupku ze všech těchto údajů vyplývají s dostatečnou určitostí. Jasně z nich plyne, že stěžovatel řídil své auto nepovolenou rychlostí v úseku Nádražní ulice v Pardubicích, kde mohl jet maximálně rychlostí 80 km/h. Z rozhodnutí je proto více než jasné, že se stěžovatel daného přestupku dopustil v obci. Navíc stěžovatelova argumentace neobstojí i z toho důvodu, že silniční komunikace mimo obec nejsou označovány názvem ulice. Již z určení Nádražní ulice v Pardubicích jako místa přestupku je proto zjevné, kde k měření rychlosti došlo.

IV.D Neprovedení odborného posudku

[27] Tato kasační námitka není důvodná.

[28] Stěžovatel namítá, že krajský soud nezákonně odmítl provést důkaz odborným posudkem, který stěžovatel předložil. Tento svůj krok navíc dostatečně nezdůvodnil. K otázce důkazů, o nichž v řízení nebylo soudem rozhodnuto, případně důkazů, jimiž se soud v rozhodnutí nezabýval v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů (tzv. opomenutých důkazů), Nejvyšší správní soud odkazuje především na bohatou judikaturu Ústavního soudu, podle níž „[z]ákonem předepsanému postupu v úsilí o právo (zásadám spravedlivého procesu), vyplývající z Listiny základních práv a svobod (čl. 36 odst. 1), nutno proto rozuměti tak, že (...) v řízení před soudem (obecným) musí být dána jeho účastníkovi možnost (...) označit (navrhnout) důkazy, jejichž provedení pro zjištění (prokázání) svých tvrzení pokládá za potřebné; tomuto procesnímu právu účastníka odpovídá povinnost soudu nejen o vznesených návrzích (včetně návrhů důkazních) rozhodnout, ale také - pokud jim nevyhoví - ve svém rozhodnutí vyložit proč, z jakých důvodů (zpravidla ve vztahu k hmotněprávním předpisům, které aplikoval a právním závěrům, k nimž na skutkovém základě věci dospěl) navržené důkazy neprovedl, resp. pro základ svých skutkových zjištění je nepřevzal (...); jestliže tak obecný soud neučiní, zatíží své rozhodnutí nejen vadami, spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu se zásadami vyjádřenými v hlavě páté (především čl. 36 odst. 1, čl. 38 odst. 2) Listiny základních práv a svobod, (...). Tak zvané opomenuté důkazy (...) proto téměř vždy založí nejen nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí (...), ale současně též jeho protiústavnost (...).“ (srov. nález Ústavního soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94; obdobně se k otázce opomenutých důkazů vyjádřil Ústavní soud např. v nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. III. ÚS 2110/07; nebo ze dne 18. 3. 2010, sp. zn. III. ÚS 3320/09 aj.).

[29] Výše uvedené právní závěry převzal do své rozhodovací činnosti také Nejvyšší správní soud (např. v rozsudku ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008 - 108, ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Azs 26/2009 - 100, ze dne 2. 9. 2009, č. j. 2 Azs 26/2009 - 123; či v rozsudku ze dne 15. 12. 2011, č. j. 1 As 84/2010 - 72 aj.). Z citované judikatury vyplývá, že soud není povinen provést všechny důkazy navržené účastníkem řízení; je ovšem vždy povinen náležitě odůvodnit, z jakých důvodů navržený důkaz neprovedl. Na splnění výše uvedených podmínek je nutné trvat, neboť jsou zárukou práva na spravedlivý proces (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2011, č. j. 1 As 84/2010 - 72).

[30] Krajský soud uvedl, z jakých důvodů navržený důkaz neprovedl. Díky důkazu záznamem o přestupku byl podle něj skutkový stav nepochybný, a proto nebylo třeba provádět další dokazování. Odůvodnění krajského soudu je poněkud úsporné, přesto se podle Nejvyššího správního soudu navržený důkaz odborným posudkem nestal důkazem opomenutým. V této věci neexistují skutkové pochybnosti o průběhu měření rychlosti vozidla stěžovatele, např. v podobě možného pochybení obsluhy měřicího zařízení. Záměrný kříž se zcela nepochybně nacházel na vozidle stěžovatele. Celý systém měření je přitom založen na požadavku zajištění toho, aby naměřená hodnota nemohla být zkreslena žádnými vnějšími vlivy. V případě, že došlo ke změření rychlosti, nebylo měření ovlivněno žádnými dalšími vnějšími vlivy a hodnota odpovídá skutečnosti. Pokud by došlo k chybě při měření rychlosti (např. by byla zaměřena dvě různou rychlostí se pohybující vozidla), nemělo by to za následek nepřesný výsledek měření, ale ke změření rychlosti by vůbec nedošlo a na displeji přístroje by se objevila zpráva o chybě měření (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2011, č. j. 3 As 82/2014 - 27). Chybová zpráva se na displeji měřicího zařízení ovšem neobjevila. Buď byl proto vzhledem k umístění záměrného kříže změřen pouze stěžovatel, anebo, což není příliš pravděpodobné, obě auta jedoucí stejnou rychlostí 104 km/h (po odečtu tolerance). Z obou variant každopádně

vyplývá skutkový závěr, že stěžovatel překročil v daném místě povolenou rychlostí o 24 km/h. Tato kasační námitka je proto taktéž nedůvodná.

V. Závěr a náklady řízení

[31] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, proto ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1, věty druhé s. ř. s. rozsudkem zamítl.

[32] O náhradě nákladů tohoto řízení rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.), dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. března 2015

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu